

ЗВО необхідно додати здатність до інновацій, високий рівень іншомовної комунікативної компетентності, володіння методиками і техніками формування стресостійкості, готовність до профілактики професійного вигорання.

Література

1. Державний секретар МВС Інна Яшук провела робочу нараду щодо мовної підготовки в закладах вищої освіти відомства. URL. : <https://dnuvs.ukr.education/novyjny/derzhavnyj-sekretar-mvs-inna-yashhuk>.
2. Федорчук В. В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д., 2008. 140 с.

КРАВЦОВА Маргарита

Криворізький навчально-науковий інститут
Донецького державного університету внутрішніх справ,
доцентка кафедри соціально-гуманітарних
та загальноправових дисциплін факультету №1,
кандидатка юридичних наук

ГІГІН Олексій

Криворізький навчально-науковий інститут
Донецького державного університету внутрішніх справ,
викладач кафедри соціально-гуманітарних
та загальноправових дисциплін факультету №1

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА РОЗВИТОК ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ

Воєнний стан є складним періодом для будь-якої країни, а його наслідки можуть відчутно вплинути на всі сфери життя суспільства, включаючи систему правоохоронних органів. Військовий конфлікт в Україні та інші внутрішні виклики ставлять вимоги до поліцейської служби, змушуючи її швидко адаптуватись до змінних умов. Одним з головних аспектів, які піддаються впливу воєнного стану, є поліцейська освіта, яка має адаптуватись до нових викликів та потреб.

Один з основних принципів Європейського простору вищої освіти полягає в забезпеченні якості вищої освіти. Поняття «якість вищої освіти» означає відповідність вищої освіти визначеній меті або місії, встановленим стандартам чи критеріям, позитивні зміни у підготовці

студентів або їх особистісному зростанні, а також прозорість, підзвітність та досконалість.

Внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України, за пропозицією Ради національної безпеки і оборони України, президент України, відповідно до пункту 20 частини 1 статті 106 Конституції України та Закону України «Про правовий режим воєнного стану», видав Указ № 64/2022 від 24 лютого 2022 року, який оголосив про введення в Україні воєнного стану з 5 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року на строк 30 днів. Пізніше цей строк був продовжений, і на даний момент воєнний стан є діючим.

Введення воєнного стану в Україні значно змінило життя всіх громадян, в тому числі й закладів вищої освіти, що підпорядковуються МВС України. Курсанти останнього року навчання у стислі строки завершили стажування, пройшли атестацію та отримали дипломи про здобуття вищої освіти, після чого були направлені до комплектуючих органів Національної поліції. Курсанти першого року навчання перейшли на дистанційну форму навчання, а курсанти 2–3 курсів були направлені в оперативне розпорядження керівників ГУНП в областях та місті Києві для забезпечення публічної безпеки і порядку. Незабаром, з метою продовження освітнього процесу, курсанти повернулися до закладів вищої освіти МВС за наказом міністра внутрішніх справ України. Це рішення було обґрунтоване, логічним і своєчасним, оскільки держава потребує висококваліфікованих спеціалістів для виконання своїх функцій, які мають не тільки відповідний документ про здобуття освіти, але й необхідні знання та навички [5].

Військова агресія Російської Федерації проти України привела до необхідності перегляду підходів до підготовки правоохоронців. Війна нагадала, що готуватися до неї потрібно завчасно, особливо якщо є спільний кордон з ворогом. Тому відбір кандидатів до закладів вищої освіти, що належать до сфери управління МВС України, повинен бути здійснюватися з урахуванням специфічних умов навчання. Крім теоретичної підготовки з різних галузей знань, кваліфікований випускник ЗВО МВС повинен мати базові практичні навички із застосування отриманих знань в умовах воєнного стану. Заклади вищої освіти МВС повинні бути готові до мобілізації кадрів в умовах карантинних заходів, режиму воєнного стану тощо.

Останнім часом освітній спільноті не потрібно переконувати, що дисципліни професійної спрямованості в ЗВО МВС є важливими та обґрунтованими, оскільки зміни та доповнення до КК України та КПК України яскраво демонструють це. Галузі кримінального та кримінального процесуального права були одними з перших, хто відреагував на введення в Україні воєнного стану. Правоохоронці,

зокрема, органи досудового розслідування, прокуратура та суд, були першими, хто зіткнувся з проблемами правозастосування, оскільки закон був неготовим до таких змін у суспільстві. 05.05.2022 Верховна Рада України внесла 12 змін до КК України та 8 до КПК України відповідно до цих змін. Відомі науковці також не залишилися осторонь, надаючи науково-практичні коментарі до законодавчих нововведень[2; 3].

Уміння застосовувати знання з кримінального та кримінального процесуального права в умовах воєнного стану є важливим для правоохоронців, щоб ефективно боротись з кримінальними правопорушеннями, які можуть відбуватись в цей час. Отже, студентам ЗВО МВС необхідно не тільки виділяти більше часу на вивчення цих дисциплін, але й підвищувати якість викладання, щоб навчальний матеріал був актуальним та практичним.

В умовах воєнного стану в Україні, бажано додати до поліцейської освіти дисципліни, які допоможуть правоохоронцям більш ефективно протидіяти кримінальним правопорушенням під час воєнного стану. Наприклад, можна включити додаткові курси з таких областей:

1. Воєнне право. Так як знання цієї дисципліни допоможе правоохоронцям зрозуміти правові аспекти, що відносяться до ведення бойових дій та роботи в умовах воєнного стану.

2. Кризове управління. Оскільки вивчення дисципліни може допомогти правоохоронцям ефективно взаємодіяти з іншими відомствами та службами під час воєнного стану та керувати кризовими ситуаціями.

3. Технічна підготовка. Правоохоронці повинні мати практичні навички роботи з різними видами техніки та обладнання, яке використовується під час воєнного стану, таким як радіо, комп'ютери, спеціальне озброювання тощо.

4. Психологія. Оскільки правоохоронці повинні розуміти психологічні аспекти роботи під час воєнного стану, такі як стрес, тривога, та психологічні наслідки, що можуть виникнути після війни.

Ці додаткові курси допоможуть поліцейським бути більш ефективними та компетентними у роботі під час воєнного стану[4].

Воєнний стан може суттєво впливати на поліцейську освіту, особливо у контексті зміни суспільних потреб і вимог до правоохоронної діяльності. Передусім, умови воєнного стану ставлять нові завдання перед правоохоронцями, що вимагає від них зміни підходів та засобів діяльності.

У контексті воєнного стану важливо актуалізувати знання з кримінального та кримінально-процесуального права, які допоможуть поліцейським в ефективному виконанні своїх обов'язків, зокрема в рамках захисту громадян від злочинності, захисту державної та національної безпеки.

Окрім того, воєнний стан може призвести до зміни формату освіти. Наприклад, збільшення кількості дистанційного навчання через обмеження на роботу у присутності. Однак, при цьому важливо враховувати, що дистанційне навчання повинно бути якісним та ефективним, забезпечувати доступ до відповідних ресурсів та інфраструктури [].

Зазначимо, що воєнний стан впливає на доступність та якість освіти для поліцейських. Зокрема, може бути обмежено доступ до деяких навчальних закладів, або ускладнено можливість проведення практичних занять та тренувань. Також, в умовах воєнного стану змінюються пріоритети та потреби поліції, що призводить до змін у змісті та структурі поліцейської освіти. Наприклад, може бути більше акценту на навичках роботи в умовах надзвичайних ситуацій та під час конфліктних ситуацій.

Міжнародний досвід свідчить про те, що воєнний стан може значно вплинути на розвиток поліцейської освіти в країні. Наприклад, в Іраку, після вторгнення американських військ у 2003 році, було виявлено потребу у суттєвому покращенні професійної підготовки поліцейських, які повинні були забезпечити безпеку та порядок у країні в умовах військового конфлікту. У таких умовах, підвищення рівня освіти та професійної підготовки поліцейських є важливою складовою успішної боротьби з кримінальною та терористичною діяльністю. Тому, у країнах, які зазнали впливу воєнного стану, часто спостерігається значна реформа поліції та її освіти.

Міжнародний досвід показує, що воєнний стан може бути ініціатором реформ в поліції та її освіти, що може значно підвищити ефективність боротьби з кримінальністю та забезпеченням громадської безпеки.

Тож можемо зробити висновки, воєнний стан в Україні відіграв значну роль у розвитку поліцейської освіти, змінивши підходи до її організації та зміцнення військово-цивільного співробітництва. Водночас, воєнний стан викликав нові виклики та загрози для поліцейських та їх підготовки, що вимагає більш глибокого вивчення міжнародного досвіду та впровадження нових підходів до навчання та практичного тренування. Таким чином, вплив воєнного стану на розвиток поліцейської освіти в країні є складним та багатограним, і вимагає постійного вдосконалення та пристосування до нових викликів та потреб.

Література

1. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 № 286-р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада